

บทที่ 3

ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารของชาวแอฟริกัน

ประเมินผลก่อนการเรียนบทที่ 3

ท่านมีความรู้ในเรื่องดังต่อไปนี้อย่างไร

1. สิทธิ เสรีภาพ และเอกสารของชาวแอฟริกัน
2. รูปแบบการปกครองของชาวยุโรปที่ใช้ในการปกครองชาวแอฟริกัน
3. สาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันทำการต่อสู้เพื่อเอกสาร

เก้าอี้ครองเรื่อง

1. ระบบการปกครองของชาวยุโรปในแอฟริกา
 - 1.1 ความหมายของ “อาณานิคม”
 - 1.2 การปกครองของอังกฤษในแอฟริกา
 - 1.3 การปกครองของฝรั่งเศสในแอฟริกา
 - 1.4 การต่อต้านนโยบายลึ่นชาติ
 - 1.5 สถาบันรัฐบาลท้องถิ่น
2. ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสาร
 - 2.1 คริสตจักรแห่งเօธิโอเปีย
 - 2.2 การเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของพวงผู้ดำรงค์
 - 2.3 นิกายแอฟริกัน หรือนิกายของพวงนิโกร
 - 2.4 ความก้าวหน้าของขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสาร
 - 2.5 ลัทธิแพน-แอฟริกา
 - 2.6 ขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว หรือ ขบวนการต่อต้านชาวต่างชาติ
 - 2.7 องค์การสหภาพแอฟริกา หรือ โอ เอ ยู
3. สาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันต่อต้านการปกครองของชาวต่างชาติ
 - 3.1 การกดขี่ข่มเหง
 - 3.2 การถูกเหยียดหยาม (การรังเกียจสีผิว)
 - 3.3 การเผยแพร่ศาสนา
 - 3.4 ประสบการณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากอ่านจบบทที่ ๓ แล้ว นักศึกษาสามารถ

๑. อธิบายถึงลักษณะการประกอบของชาวญี่ปุ่น ที่ทำกิจกรรมของชาวญี่ปุ่นในรูปแบบต่างๆ ได้

๒. อธิบายถึงพัฒนาการของนวนิยายต่อสืบเพื่อเอกสารของชาวญี่ปุ่นได้

๓. อธิบายถึงสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวญี่ปุ่นทำการดัดแปลงภาษาญี่ปุ่นได้

ความนำ

ก่อนที่แอฟริกาจะตกเป็นอาณานิคมของยุโรป ในแอฟริกามีการปกครองในรูปแบบกลุ่มตามแต่ผู้พันธุ์ของแต่ละพวกแต่ละเผ่าซึ่งต่างกันมีความผูกพันอย่างหนึ่งแน่นต่อวัฒนธรรมของบรรพบุรุษของตนเอง ซึ่งส่วนมากบังเชื่อถือใช้คลางหรือศาสนาพื้นบ้าน มีเพียงบางกลุ่มที่ยอมนับถือศาสนาอิสลาม ชาวแอฟริกันในสมัยนั้นถือได้ว่า มีสิทธิ-เสรีภาพ มีเอกสารชื่อในกลุ่มต่างๆ เหล่านี้มักจะทำร้ายและต่อสู้กันเสมอ ทั้งนี้ เพราะไม่มีกลุ่มหรือเผ่าพันธุ์ใดมีอำนาจมากพอที่จะปกครองกลุ่มอื่นๆ ໄว้ได้อย่างเด็ดขาด การทำร้ายซึ่งกันและกันของชาวแอฟริกัน จึงเป็นสังครวมระหว่างผู้พันธุ์ที่ต่างวัฒนธรรม ต่างภาษาและต่างลักษณะ เชื่อถือ แต่ก็เป็นชาวแอฟริกันเหมือนกัน เพียงแต่ว่าไม่สามารถพูดจาดกลุ่มเพื่อจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขได้ ความมีสิทธิ-เสรีภาพและเอกสารชื่อของชาวแอฟริกันแต่ละกลุ่ม จึงแทนจะไม่มีประโยชน์ต่อชาวแอฟริกันเลย เมื่อชาวยุโรปรุ่นติดต่อค้าขายกับชาวแอฟริกัน ชาวยุโรปมองเห็นถึงความแตกแยกของชาวแอฟริกัน ชาวยุโรปจึงถือโอกาสสูงส่งเสริมให้ชาวแอฟริกันบาดหมางและทำการต่อสู้กันมากยิ่งขึ้น โดยชาวยุโรปเป็นผู้ช่วยให้คำปรึกษาและให้การสนับสนุนทางด้านอาวุธ เมื่อชาวแอฟริกันต่อสู้กันจนอ่อนแอดึงที่สุด ชาวยุโรปจึงเข้ายึดครองแอฟริกาได้อย่างง่ายดาย ชาวยุโรปทำการแบ่งแยกดินแดนของแอฟริกาออกเป็นส่วนๆ แล้วปกครองดินแดนที่พวลดนยีดครองไว้ได้ในรูปการปกครองของยุโรป ชาวแอฟริกันเป็นจำนวนมากพากพายามต่อสู้และต่อต้านการปกครองของชาวยุโรป แต่ก็ไม่สามารถปลดปล่อยออกจากของยุโรปได้ ชาวแอฟริกันจึงต้องนีชีวิตอย่างขมขื่น คือ ถูกยึดครองดินแดนในฐานะอาณานิคมและมีชีวิตอย่างทาสของชาวยุโรปเป็นเวลาประมาณ 70 ปี (1880-1950)

1. ระบบการปกครองของชาวยุโรป

1.1 ความหมายของ “อาณานิคม”

คำว่า “อาณานิคม” (Kolonisation) สำหรับชาวยุโรปมีความหมายว่า ดินแดนของชนชาติที่อยู่ภายใต้การปกครอง (ยึดครอง) ที่ชาวยุโรปสามารถไปตั้งถิ่นฐานลงทุนและกอบโกยผลประโยชน์ได้ แต่สำหรับชาวแอฟริกันแล้ว คำว่า อาณานิคม มีได้หมายถึงดินแดนหรือที่ดินที่อยู่ภายใต้การยึดครองของคนต่างชาติ หากแต่หมายถึงดินแดนที่ชาวต่างชาติยึดครอง

เพื่อกอบโกยผลประโยชน์ โดยใช้วิธีบุตรดี ล่า เพื่อจับเอาชาวพื้นเมืองไปเป็นทาส หรือไม่ก็ สังหารและทำลาย ฉะนั้น คำว่า อาณา尼คิม จึงเป็นคำที่สอดสอยสำหรับชาวแอฟริกัน และเพื่อ ไม่ให้ดินแดนของตนต้องตกเป็นอาณา尼คิมของผู้อื่น ชาวแอฟริกันจึงต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอด ของตนเองและเพื่อพันธุ์ การล่าอาณา尼คิมของชาวญี่ปุ่นในทวีปแอฟริกา จึงทำให้เกิดการสูญเสีย อย่างใหญ่หลวง ชาวญี่ปุ่นผู้รุกรานและชาวแอฟริกันผู้ต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของตนเอง ต่างก็ เสียชีวิตเป็นจำนวนมากล้านล้านชีวิต ทรัพยากรและธรรมชาติของแอฟริกาก็ทำลายอย่างน่าเสียดาย ในขณะที่ศิลปะและวัฒนธรรมพื้นเมืองของชาวแอฟริกันแผ่ต่างๆ ถูกทำลายอย่างราบคาบ แล้ว ชาวญี่ปุ่นก็พยายามยัดเยียดศิลปะและวัฒนธรรมของพวกตนให้กับชาวแอฟริกัน แต่ก็ไม่สามารถ ครอบงำชาวแอฟริกันได้มากนัก ตรงกันข้ามชาวแอฟริกันส่วนมากกลับขัดขืน และไม่ยอมรับ วัฒนธรรมและแนวความคิดของชาวญี่ปุ่น ชาวแอฟริกันเป็นจำนวนมาก จึงต้องสูญเสียชีวิต อย่างสุดสหด และอีกจำนวนมากต้องตกเป็นทาสที่ถูกนำไปขายยังต่างทวีป อย่างไรก็ตาม เมื่อชาวญี่ปุ่นเข้าครอบงำและแบ่งแยกดินแดนแอฟริกาให้อยู่ในการปกครองตามรูปแบบการปกครอง ของชาวญี่ปุ่นแล้ว ชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวแอฟริกันที่ยอมสูญเสียชาวญี่ปุ่น ก็เปลี่ยนแปลงตึ่น ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

1.2 การปกครองของอังกฤษในแอฟริกา

ชาวอังกฤษมีความเชื่อว่า สถาบันทางวัฒนธรรม สังคมและการปกครองของ อังกฤษดีที่สุดในโลก แต่อังกฤษก็ไม่ต้องการที่จะนำสถาบันต่างๆ ของตนไปเผยแพร่ให้ชาว แอฟริกัน ทั้งนี้ เพราะอังกฤษเชื่อว่า ชาวแอฟริกันยังล้าหลังจนกระทั่งไม่สามารถรับความเจริญใน สถาบันต่างๆ ของอังกฤษได้ ฉะนั้น อังกฤษจึงตั้งใจที่จะปกครองชาวแอฟริกันโดยผ่านสถาบัน การเมืองแบบแอฟริกันโดยชาวแอฟริกัน เรียกว่าการปกครองโดยทางอ้อม คือ ปกครองผ่าน หัวหน้าท้องถิ่น เช่น ผ่านเจ้าผู้ครองแคว้น หัวหน้าตำบล และหัวหน้าหมู่บ้าน โดยให้หัวหน้า ส่วนท้องถิ่นเหล่านี้รับคำสั่งจากอังกฤษแล้วไปสั่งให้ประชาชนปฏิบัติ การปกครองทางอ้อมนี้ ทำให้อังกฤษประสบความสำเร็จในการนำดินแดนอันกว้างใหญ่ของแอฟริกาให้มาอยู่ภายใต้การ ควบคุมของอังกฤษอย่างรวดเร็ว¹

1.3 การปกครองของฝรั่งเศสในแอฟริกา

เมื่อฝรั่งเศสสามารถยึดครองดินแดนส่วนใหญ่ของแอฟริกาตะวันตกได้แล้ว ฝรั่งเศสแบ่งดินแดนของแอฟริกาตามวันตกที่ตนครอบครองอยู่ออกเป็น 8 ส่วน และให้อยู่ภายใต้

¹นันทนา เดชะวนิชย์, ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, พ.ศ. 2526 หน้า 122.

การปักครองของทหารจนกระทิ้งภายในภัยหลังสังคมโลกครั้งที่ 1 ฝรั่งเศสจึงเริ่มการปักครองแอฟริกาในรูปแบบพลเรือน เนื่องจากชาวฝรั่งเศสมีความเชื่อว่า คนทุกคนมีความเท่าเทียมกัน (ทางด้านกฎหมาย) ขณะนี้ ชาวฝรั่งเศสส่วนมากจึงคิดว่า ประชาชนในอาณานิคมของฝรั่งเศส ก็น่าจะมีสิทธิและความเสมอภาคเท่าเทียมกับชาวฝรั่งเศสด้วย จากการที่ชาวฝรั่งเศสมีความเชื่อว่า วัฒนธรรมฝรั่งเศสต้องสืบทอดในโลก ขณะนี้ จึงเป็นหน้าที่ของชาวฝรั่งเศสที่จะต้องทำให้ประชาชนที่อยู่ในอาณานิคมของตนโดยใช้นโยบายกลืนชาติ คือสอนประชาชนในอาณานิคมให้รู้ภาษาฝรั่งเศส ให้รู้กฎหมายและวัฒนธรรมของฝรั่งเศส เพื่อที่จะมอบหมายความเป็นพลเมือง และสิทธิทางการเมืองอย่างสมบูรณ์ของฝรั่งเศสให้แก่ประชาชนที่อยู่ในอาณานิคม อย่างไรก็ตาม ในระยะแรกนี้รัฐบาลฝรั่งเศสให้สิทธิทางการเมืองอย่างสมบูรณ์ (มีสิทธิในการเลือกตั้งและมีสิทธิในการเป็นผู้แทนราษฎร) และสัญชาติฝรั่งเศส ก็แต่เฉพาะประชาชนที่อยู่ในเซเนกัลเท่านั้น² ในขณะที่ประชาชนในส่วนอื่นๆ ของแอฟริกาที่เป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส จะได้รับสัญชาติฝรั่งเศสและสิทธิทางการเมืองอย่างสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อมีคุณสมบัติตามที่รัฐบาลฝรั่งเศสนับถือไว้ คือต้องอ่าน เขียน และพูดภาษาฝรั่งเศสได้ดีจะต้องทำงานเป็นข้าราชการพลเรือนของฝรั่งเศสเป็นเวลานาน และที่สำคัญคือจะต้องงงานรักภักดีต่อฝรั่งเศส

1.4 การต่อต้านนโยบายกลืนชาติ

การปักครองอาณานิคมแบบนโยบายกลืนชาติของฝรั่งเศส ได้รับความยุ่งยากและการต่อต้านจากประชาชนในอาณานิคมส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากชาวฝรั่งเศสโดยตรง ทั้งนี้ เพราะชาวฝรั่งเศสที่พำนักอยู่ในแอฟริกาเป็นจำนวนมากมีความคิดเห็นว่า ชาวแอฟริกันเป็นคนต่างชาติ และยังด้อยความเจริญ จึงไม่สามารถรับรู้และรักษาวัฒนธรรมฝรั่งเศส ถึงแม้ว่าคนพากันนี้จะได้รับความเป็นพลเมือง และสิทธิทางการเมืองอย่างสมบูรณ์เท่าเทียมกับชาวฝรั่งเศส ชาวแอฟริกันก็จะไม่เห็นคุณค่าที่จะทำประโยชน์ให้กับฝรั่งเศส เมื่อรัฐบาลฝรั่งเศสได้รับความยุ่งยากจากการต่อต้านของชาวอาณานิคมและชาวฝรั่งเศสที่พำนักอยู่ในแอฟริกาโดยตรง รัฐบาลฝรั่งเศสจึงจำต้องยอมยกเลิกการปักครองอาณานิคมแบบนโยบายกลืนชาติ

1.5 สถานบันรัฐบาลห้องถิน

เมื่อรัฐบาลฝรั่งเศสยกเลิกการปักครองอาณานิคมแบบนโยบายกลืนชาติแล้ว รัฐบาลฝรั่งเศสได้จัดตั้งสำนักงานข้าหลวงใหญ่ แล้วให้สำนักงานข้าหลวงใหญ่เป็นผู้ควบคุมดูแล

²เนื่องจากเซเนกัลเป็นดินแดนที่อยู่ภายใต้การปักครองของฝรั่งเศสหลายศตวรรษ ประชาชนในเซเนกัล จึงเรียนรู้ และชื่นชอบถึงวัฒนธรรมของฝรั่งเศสเป็นอย่างดี

การปักครองอาณาจักรทั้งหมดของฝรั่งเศสในแอฟริกาในรูปแบบการปักครองทางอ้อม คือ ให้อาณาจักรต่างๆ ของฝรั่งเศสทำการปักครองโดยผ่านสถานบันการเมืองตามประเพณีของชาวพื้นเมืองแต่ละท้องถิ่น หรือเรียกว่าสถานบันรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ

1.5.1 หัวหน้าจังหวัด ซึ่งถือว่าเป็นสถานบันสูงสุดของรัฐบาลท้องถิ่น นี่หัวหน้าเผ่าแต่ละเผ่าพันธุ์เป็นประมุข สำนักงานข้าหลวงว่าใหญ่จะติดต่อโดยตรงกับหัวหน้าเผ่าแล้วให้หัวหน้าเผ่าไปทำการปักครองหรือบินบังคับให้ประชาชนในเผ่าพันธุ์นั้นๆ ปฏิบัติตามความต้องการของรัฐบาลฝรั่งเศส

1.5.2 หัวหน้าอำเภอ ได้รับแต่งตั้งจากสำนักข้าหลวงใหญ่ ทำหน้าที่เก็บบัญชีและรายชื่อผู้เสียภาษีในอำเภอนั้นๆ นอกจากนี้ยังเป็นผู้รวบรวมหรือเกณฑ์ประชาชนให้เป็นทหารหรือเกณฑ์แรงงานบังคับ เพื่อสร้างถนนและสถานธารณะทั่วไป

1.5.3 หัวหน้าหมู่บ้าน คือหัวหน้าของแต่ละชุมชน รับผิดชอบค่าการเก็บภาษีรักษาภูมายและให้ประชาชนปฏิบัติตามความต้องการของรัฐบาลฝรั่งเศส ตลอดจนจัดหาอาหารและเสบียงคลังต่างๆ³

การปักครองทางอ้อมนี้เอง ทำให้ประชาชนในอาณาจักรของฝรั่งเศสในแอฟริกาแบ่งออกเป็น 2 ชั้นชั้น คือ

1. พลเมืองฝรั่งเศส หมายถึงชาวฝรั่งเศสผู้เข้ามาตั้งหลักแหล่งในแอฟริกาและชาวพื้นเมืองที่ได้รับสัญชาติฝรั่งเศสแล้ว
2. พลเมืองชั้นที่ 2 หมายถึงประชากรทั้งหมดในแอฟริกาที่อยู่ภายใต้บังคับของฝรั่งเศส พวกหลังนี้จะถูกเกณฑ์ให้เป็นทหารและถูกบังคับใช้แรงงาน⁴

กิจกรรมการเรียนที่ 1

ให้นักศึกษาอธิบายรูปแบบการปักครองทางอ้อมของฝรั่งเศส (สถานบันรัฐบาลท้องถิ่น) ว่ามีรูปแบบอย่างไร

³นันทนา เดชะวัฒน์, ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, พ.ศ. 2526 หน้า 117.

⁴นันทนา เดชะวัฒน์, ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, พ.ศ. 2526 หน้า 118.

2. ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารช

2.1 คริสตจักรแห่งเอธิโอเปีย (Aethiopischen Christlichen Sekten)

ไม่ว่าชาวญี่ปุ่นจะปกครองคนในอาณานิคมของตนในรูปแบบ การปกครองทางอ้อม หรือรูปแบบ นโยบายกลืนชาติ ชาวแอฟริกันส่วนใหญ่ก็มีความคิดและความสำนึกร่วมกันว่าพวกตนมีชีวิตและความเป็นอยู่อย่างท้าทายของชาวญี่ปุ่นซึ่งเป็นเจ้าของแผ่นดิน (ทวีปแอฟริกา) แต่ไม่มีสิทธิ์ไม่มีสมบัติใดๆ เป็นของตนเลย แล้วยังได้รับการปฏิบัติอย่างดุลูกและเหยียดหายนานจากชาวญี่ปุ่นอีกด้วย ชาวแอฟริกันจึงไม่พอใจที่จะมีชีวิตอยู่ร่วมกับชาวญี่ปุ่น แต่ก็ไม่สามารถที่จะปลดตนเองและพากพ้อง ตลอดจนผ่านพ้นช่วงตอนของอุกกาบาตของชาวญี่ปุ่นได้ ทั้งนี้เพราะชาวแอฟริกันไม่มีอาวุธ ไม่มีผู้นำที่มีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินแผนการณ์อันซึ่งใหญ่ยั่งนานได้ ชาวแอฟริกันจึงต้องทนอยู่ภายใต้การกดขี่ข่มเหงของชาวญี่ปุ่นที่สุด ถึงแม้จะมีชาวแอฟริกันบางพวกบางกลุ่มพยายามต่อต้านชาวญี่ปุ่น แต่ก็ต้องเป็นไปอย่างลับๆ แผนการณ์ปลดปล่อยชาวแอฟริกันจากอุกกาบาตของชาวญี่ปุ่นเริ่มก่อตัวอย่างเปิดเผยจากความคิดริเริ่มของชาวเอธิโอเปีย (Aethiopia) หรืออบิสซีเนีย (Abissinia) ซึ่งเป็นดินแดน (ประเทศ) ที่อยู่ทางด้านตะวันออกของทวีปแอฟริกา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ (บูชาพระยะโธวาห์) และภูมิใจในความเป็นเอกสารชของตนเอง ในขณะที่ดินแดนส่วนอื่นๆ ของแอฟริกาเป็นอาณานิคมของชาวญี่ปุ่นและชาวอาหรับ ดังนั้นชาวเอธิโอเปียจึงหิวโหยและภูมิใจในความเป็นเอกสารชของตนเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นผ่านพ้นธนิยม (ชาตินิยม) ที่มีความคิดเป็นของตนเอง คือคิดว่าชาวเอธิโอเปีย นอกจากจะมีเอกสารชทางการเมืองเพียงผ่านพ้นเดียวในแอฟริกาแล้ว เอธิโอเปียน่าจะเป็นผู้นำของทวีปแอฟริกาทั้งทางด้านศาสนา การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ชาวเอธิโอเปียไฟแรงที่จะเห็นชาวแอฟริกันทั้งทวีปนี้ชีวิตและความเป็นอยู่อย่างชาวเอธิโอเปีย ชาวเอธิโอเปียจึงตั้งองค์การศาสนาขึ้น คริสตจักรแห่งเอธิโอเปีย เพื่อเป็นศูนย์รวมในการต่อสู้เพื่อเอกสารชของชาวแอฟริกัน

2.2 การเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของพวคผิวดำ

เมื่อเราพูดถึงเรื่องของคนผิวดำ แต่ไม่ได้เจาะจงว่าเป็นชนชาติใด เราคือจะนึกถึงพวคในทวีปอเมริกา หรือจะพูดให้แคบเข้าไปอีก เราคือจะนึกถึงพวคในประเทศไทย สหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ เพราะพวคนี้ในประเทศไทยมีบทบาทอย่างมากในการเรียกร้องสิทธิ-เสรีภาพ และความเสมอภาคให้กับชาวแอฟริกันและชาวผิวดำในทวีปอื่นๆ โดยยึดถือเรื่องของ ผิวดำ เมื่อหลักเกณฑ์สำคัญ การเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของพวคผิวดำในสหรัฐอเมริกา และในทวีปอื่นๆ ได้ดำเนินการไปอย่างชาญฉลาดมากกว่า 100 ปี ชาวผิวดำทั่วโลกโดยเฉพาะอย่างเช่นชาวแอฟริกันในทวีปแอฟริกาจึงค่อนข้างได้รับความเห็นใจ และได้รับความเสมอภาคมากขึ้นๆ ในที่สุดประเทศไทย สหรัฐอเมริกา มีองค์การต่างๆ ตั้งขึ้นอย่างมากมาย เพื่อเรียกร้องให้คนผิวดำทั่วโลกมีสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคเท่าเทียมคนผิวน้ำ

2.3 นิกายแอฟริกัน หรือนิกายของพวgnิโกร

ประธานดันคริสตศตวรรษที่ 20 บิชอฟ ทัวนอร์ (Bischof H.M. Turner) ประธานคณะกรรมการองค์การศาสนาของสหรัฐอเมริกา เพื่อเผยแพร่ศาสนาคริสต์เตียนให้กับชาวแอฟริกัน ทัวนอร์ได้เสนอหัวหน้าเผ่าชูลู (ZULU) ให้ทำการคัดเลือกชาวชูลู เพื่อส่งไปศึกษาในสหรัฐอเมริกา โดยมีข้อแม้ว่า เมื่อชาวชูลูเหล่านี้ได้รับการศึกษาและอบรมครบถ้วนแล้ว ก็จะให้กลับมาสอนและทำการเผยแพร่ศาสนาและวิชาความรู้แขนงต่างๆ ให้กับชาวแอฟริกัน ก.ศ. 1924 รัฐบาลของสหภาพแอฟริกาใต้ (Sudafrikanischen Republik) ได้ส่งชาวแอฟริกันไปศึกษาที่สหรัฐอเมริกา หลังจากนี้เพียงหนึ่งปีชาวแอฟริกันเหล่านี้ก็เดินทางกลับประเทศของตน ทำให้ศาสนาคริสต์เตียนแพร่หลายไปในแอฟริกาอย่างกว้างขวาง ก.ศ. 1926 พากคริสต์เตียนในแอฟริกาได้ประกาศรวมตัวเข้ากับองค์การคริสตจักรแห่งเอธิโอเปีย และให้คริสตจักรแห่งเอธิโอเปียเป็นศูนย์กลางศาสนาคริสต์ในแอฟริกา พร้อมกันนี้ก็ประกาศว่าองค์การคริสตจักรแห่งเอธิโอเปียเป็นศูนย์กลางศาสนาคริสต์ในแอฟริกา เป็นองค์การคริสตศาสนอิสระ ไม่ขึ้นต่อองค์การคริสต์ศาสนากลุ่มของโลก ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ ณ นครวัติกัน ประเทศอิตาลี องค์การคริสต์ศาสนากลุ่มของโลก ได้ประชามติกระทำของคริสตจักรแห่งเอธิโอเปียอย่างเหี้ยดหยามว่า คริสตจักรของพวgnิกาลัยแอฟริกัน หรือคริสตจักรนิโกร นิกายแอฟริกันหรือนิกายนิโกรนี้เองที่เป็นต้นกำเนิดของพวgnิกาลัยแอฟริกัน ทั้งในทวีปแอฟริกาและในทวีปอเมริกา

2.4 ความก้าวหน้าของขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารช

ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชของชาวแอฟริกันคือฯ เริ่มก่อตัวจากการเรียกร้องเพื่อขอสิทธิในการเข้าร่วมปกครอง หลังจากนั้นก็ขอทำการปกครองหมู่คณะและผ่านพ้นธุรกิจของตน เองแล้วจึงดำเนินขั้นตอนไป คือปลดปล่อยชาวแอฟริกันออกจาก การเป็นอาณานิคมของต่างชาติ pudได้ว่าจุดประสงค์ของขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชก็คือ การต่อรองและผลักดันอำนาจและการปกครองของชาวต่างชาติจนกว่าชาวแอฟริกันจะได้รับเอกสารชอย่างสมบูรณ์ ขั้นตอนการทำงานของขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชของชาวแอฟริกันในระยะแรกเริ่ม จึงเป็นการเรียกร้อง เพื่ออิสรภาพของกลุ่มนหรือผ่านพ้นธุรกิจ เพื่อจัดตั้งเป็นกลุ่มหรือรัฐอิสระที่มีขอบเขตของตนเอง มีคณะกรรมการหรือคณะกรรมการรัฐบาลปกครองผ่านพ้นธุรกิจหรือรัฐของตนเอง ยังไม่ได้คิดที่จะรวมกลุ่มหรือผ่านพ้นธุรกิจ เข้าด้วยกันในรูปของประเทศหรือชาติเดียวกัน pudได้ว่าชาวแอฟริกันยังมีความแตกแยกและมีความรู้สึกในเรื่องกลุ่มนิยมหรือผ่านพ้นธุนิยมมากกว่าความเป็นชาตินิยม ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชของชาวแอฟริกันจึงเป็นในรูปของต่างคนต่างทำ บางขบวนการก็ประสบผลทางขบวนการก็ไม่ประสบผลสำเร็จ หลังส่วนรวมโลกครั้งที่ 1 ขบวนการต่างๆ เหล่านี้หาทางรวมตัวกันและทำการเคลื่อนไหวร่วมกัน ขบวนการต่างๆ เหล่านี้ได้มาร่วมประชุมกันหลายครั้ง โดยเริ่กการประชุมของพวgnิคนว่า แผนการณ์รวมแอฟริกา หรือ แผนแอฟริกา แต่ก็ยังไม่บรรลุ

ผลสำเร็จ อย่างไรก็ตาม ความเคลื่อนไหวของขบวนการต่อสู้เพื่อเอกราชของชาวแอฟริกันในดินแดนต่างๆ เริ่มทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อสหกรณ์โลกครั้งที่สองสงบลงแล้ว การประกาศเอกราชของลิเบียใน ค.ศ. 1951 เป็นสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จของการเริ่มขบวนการปลดแอกตนเองจากการปกครองของชาติต่างชาติ ค.ศ. 1952 ทหารอิสราэลได้การนำของนัสเซอร์ (Nasser, Gamal Abdel) ได้ก่อรัฐประหารล้มรัฐบาลของนายตัดฟารุค ซึ่งชาวอียิปต์ถือว่าเป็นรัฐบาลทุนให้กับอังกฤษ หลังจากนี้การเคลื่อนไหวอย่างมีประสิทธิภาพของขบวนการกอบกู้เอกราชก็กระจายไปทั่วแอฟริกาเหนือและในดินแดนของพวากาหรัตน์ แล้วรุกรานไปทั่วทวีปแอฟริกา เมื่อต้นเดือน พฤษภาคมแห่งในแอฟริกาได้รับการปลดปล่อยให้เป็นเอกราช ทำให้แอฟริกามีประเทศเกิดใหม่หลายประเทศ ผู้นำชาวแอฟริกันของประเทศเกิดใหม่เหล่านั้น ซึ่งส่วนมากเป็นประเทศเกิดใหม่ที่ตั้งอยู่ดัดจากทะเลรายสาขาาราลงไป เริ่มนีความคิดที่จะประสานความตกลงแยกระหว่างผู้นำพันธุ์ต่างๆ และหาทางที่จะทำให้ชาวแอฟริกันทั้งทวีปหันหน้ามาปrongดองกัน เพื่อทำการต่อสู้และขัดอิทธิพลของชาวยุโรปให้หมดไปจากแอฟริกา ผู้นำของชาวแอฟริกันเหล่านี้ทำการเคลื่อนไหวโดยการผ่านองค์การศาสนานิยมต่างๆ แต่เริ่มการเคลื่อนไหวของตนว่า ขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว หรือขบวนการต่อต้านชาวต่างชาติ ค.ศ. 1958 ผู้แทนของประเทศเกิดใหม่ในแอฟริกา ได้เปิดการประชุมที่เมือง อัคกรา (Accra) เมืองหลวงของประเทศกานา (Ghana) นับว่าเป็นการประชุมของชาวแอฟริกันทั้งทวีปเป็นครั้งแรก ซึ่งถือว่าเป็นการก่อตั้งองค์การสหภาพแอฟริกา (Organization of African Unity) หรือ โอ เอ ยู (O. A. U.) ซึ่งประกาศเป็นองค์การอย่างสมบูรณ์ใน ค.ศ. 1963

2.5 ลัทธิแพน-แอฟริกา

เจมส์ จอห์นสัน (James Johnson) ชนเผ่าไบรูนา เกิดเมื่อ ค.ศ. 1835 ที่หมู่บ้านเบนกูมา (Bengema) ในเชียร์ร่า เลโอน (Sierra Leone) ซึ่งขณะนั้นเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ได้รับการศึกษาที่โรงเรียนมธยมศึกษา West African Methodist and Anglican Primary Schools ซึ่งเป็นโรงเรียนของพากนักเผยแพร่ศาสนานิยม盎格ลิกาน^๖ (Anglican) และเข้าเรียนต่อที่ C.M.S. Gramma School ได้รับปริญญาใน ค.ศ. 1854 ในระหว่าง ค.ศ. 1860-1863 เจมส์ จอห์นสัน เป็นครูอยู่ที่โรงเรียน ฟูร่าช์ เมร์ คอลเลจ (Fourah Bay Collage) เข้าเป็นคนครัวศาสนา และมีแนวคิดแบบชาตินิยมแอฟริกา คือคิดว่า ศาสนาและการเมืองเป็นสิ่งที่

^๖นันทนา เดชะวัฒน์, ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, พ.ศ. 2526 หน้า 118.

๖ นิกาย แองกฤษ (Anglican) เป็นนิกายโรมันคาಥอลิกซ์ ในประเทศอังกฤษ นิกายนี้ถือว่าพระมหากษัตริย์อังกฤษ เป็นพระมุขสูงสุดของศาสนา

แยกออกจากกันไม่ได้ การที่จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับการแบ่งพรมแดนของชาวแอฟริกัน จำเป็นที่จะต้องทำให้ชาวแอฟริกันรวมตัวกันเป็นชนกลุ่มเดียว โดยการให้ชาวแอฟริกันทั้งหมด นับถือศาสนาคริสต์เดียว ซึ่งจะเป็นทางเดียวที่สามารถกำจัดลักษณะพันธุ์นิยมของชาวแอฟริกัน เขาเห็นว่า พระครูจะเป็นผู้มีอำนาจในการปกครองประเทศ อย่างไรก็ตาม เจนส์ จอห์นสัน ไฟต์น ที่จะเห็นแอฟริกาทำการปกครองในระบบแอฟริกาเชิร์ช หรือแอฟริกาสเตท (Africa Church of Africa State) คือให้แอฟริกาทั้งทวีปมีศาสนาเดียวและรวมกันเป็นรัฐเดียว (ประเทศเดียว) โดยมีวัฒนธรรมและสถาบันการปกครองตามแบบฉบับของชาวแอฟริกันเอง เจนส์ จอห์นสัน พยายามเรียกร้องและปลูกปั้นให้ชาวแอฟริกันที่พำนักอยู่ในทวีปอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาว แอฟริกันที่อาศัยอยู่ในทวีปอเมริกา เดินทางกลับมาร่วมกันพัฒนาแอฟริกา” พุดได้ว่าเจนส์ จอห์นสัน เป็นผู้ริเริ่มและพยายามกระตุ้นให้ชาวแอฟริกันทั่วโลกพยายามรวมตัวกัน เพื่อที่จะ พัฒนาแอฟริกาให้เจริญ เขาจึงน่าจะได้รับคำยกย่องว่า เป็นผู้ก่อสำเนิดลักษณะ-แอฟริกัน (Pan-Afrika)

2.6 ขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว หรือ ขบวนการต่อต้านชาวต่างชาติ

ขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว เริ่มได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับอย่าง กว้างขวางเป็นครั้งแรกที่สหรัฐอเมริกา โดยเริ่มจาก การใช้ “การต่อสู้ย่างรุนแรง” เพื่อทำให้ชาวอเมริกันผิวดำมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ผู้ริเริ่มใช้วิธีการต่อสู้ย่างรุนแรงนี้มิใช่ชาวอเมริกันผิวดำ หากแต่เป็น ชาวแอฟริกันที่เดินทางเข้าไปศึกษาอยู่สหรัฐอเมริกา เขายังนั้นคือ Azikiwe ซึ่งได้ชี้อว่าเป็นผู้บุกเบิก แนวความคิด (ลักษณะ) ในหมู่ชาวอเมริกา เมื่อ Azikiwe เดินทางกลับแอฟริกา เขายังได้นำเอาแนว ความคิดและวิธีการต่อสู้ย่างรุนแรงนี้ กลับมาเผยแพร่ยังบ้านเกิดเมืองนอนของตน⁸ ทำให้เกิดขบวน การต่อต้านการแบ่งแยกผิว หรือ “ขบวนการต่อต้านชาวต่างชาติ” ในแอฟริกันอย่างแพร่หลาย

⁸ นันทนา เดชะวัฒย์, ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2 กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, พ.ศ. 2526 หน้า 274

⁹ Fischer Weltgeschichte : Afrika Von der Vorgeschichte bis zu den Staaten der Gegenwart Band 32. 1966 (Frankfurt am Main, Fischer Bucherci Gmbt.) p. 272.

Territorialgebiete der UNO sind mit UN-Thg., abhangige Länder mit Kursivschrift und unabhängige mit Großbuchstaben bezeichnet.

ขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิวเริ่มค่อยๆ ก่อตัวขึ้นตามเมืองอาษานิคมต่างๆ ของชาวยุโรป ในแอฟริกา โดยเริ่มจากการที่ชาวแอฟริกันที่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนที่ชาวอังกฤษ และฝรั่งเศสรังสรรค์ในแอฟริกา เพื่อบูรณาสั่งสอนวิชาความรู้แขนงต่างๆ และศาสตร์ให้แก่บุตร-หลาน ของชาวผิวขาวในเมืองอาษานิคม ในทวีปแอฟริกา ชาวแอฟริกันที่เรียนอยู่ในโรงเรียนของชาวผิวขาว (ซึ่งส่วนมากเป็นลูกครึ่ง ลูกผสมระหว่างชาวผิวขาวกับชาวแอฟริกัน) ได้เห็นความแตกต่างทางด้านการดำเนินชีพ และสิทธิเสรีภาพระหว่างชาวผิวขาวและชาวแอฟริกันลูกครึ่ง ได้เห็นการกดขี่บ่มเบ็ง การคุกคามเหยียดหยามที่ชาวผิวขาวทำต่อพวกรตน (พวกลูกครึ่ง) และชาวแอฟริกันผิวดำ แต่ชาวแอฟริกันพวกลูกครึ่งและพวกรผิวดำที่ได้รับสิทธิพิเศษเหล่านี้ ก็จะคาดพอที่จะไม่แสดงออกถึงความไม่พอใจ และไม่ทำการต่อต้านชาวผิวขาว ชาวแอฟริกันพวกรนี้จึงได้สิทธิพิเศษบางประการ เมื่อชาวแอฟริกันพวกรนี้เรียนจบจากโรงเรียนในแอฟริกาแล้ว ก็ได้รับความช่วยเหลือให้ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษหรือฝรั่งเศส เพื่อเรียนรู้ทั้งทางด้านการเมือง ศิลปวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ที่ดีของชาวยุโรป เพื่อจะได้นำกลับมาเผยแพร่ให้กับชาวแอฟริกัน และเมื่อนักศึกษาเหล่านี้สำเร็จการศึกษาแล้วก็จะเดินทางกลับมายังบ้านเกิดเมืองนอนของตน นักศึกษาเหล่านี้บางคนก็กล้ายเป็นชาวยุโรป แต่บางคนก็ยังสำนึกรักในความเป็นแอฟริกันของตน อย่างไรก็ตาม นักศึกษาพวกรนี้ส่วนมากจะได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ อย่างรวดเร็วและกล้ายเป็นผู้นำของท้องถิ่นต่างๆ เมื่อได้รับแนวความคิดและวิธีการต่อสู้ย่างรุนแรงตามแบบฉบับของ Azikiwe จึงเริ่กรองและหาทางที่จะทำให้

ชาวแอฟริกันมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกับชาวผิวขาว และถ้าเป็นไปได้ก็จะหาทางปลดแอกพวคุณออกจาก การปกครองของชาวผิวขาว ก.ศ. 1920 นักกฎหมายชาวฟันตี (Fanti) ชื่อ เอฟอร์ด (Joseph E. Casely Hayford) ซึ่งเป็นสมาชิกกรรัฐสภาของ โกลด์โคส (Goldcoast) ได้จัดตั้งรัฐสภาแห่งชาติด้วยตนเอง ที่เป็นเมืองอาษานิคมของอังกฤษ (National KongerB Von Britisch-Westafrika) เอฟอร์ดได้เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากรูปแบบอาษานิคม เป็นการปกครองตนเอง โดยให้สมาชิกของรัฐสภาแต่ละอาษานิคมมาจากการเลือกตั้งอย่างเสรี เพื่อให้ชาวแอฟริกันทำการปกครองและบริหารบ้านเมืองของตนเอง แต่ให้อาษานิคมต่างๆ เหล่านี้ยังรวมตัวกันอยู่ในความดูแลของอังกฤษในรูปแบบสหภาพของ อังกฤษ (British Commonwealth) แนวความคิดนี้ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาของหลายอาษานิคม แต่ก็ได้รับการคัดค้านจากผู้นำของหลายอาษานิคม เช่น จากผู้นำของในจิเรย (Nigeria) คือ นาคานลี (Herbert Necanley)⁹ อาย่างไรก็ตาม การเรียกร้องสิทธิ-เสรีภาพเพื่อทำการปกครองและบริหารบ้านเมืองของตนเองทำให้พวกผู้นำหันหน้าให้วิธีการต่อสู้อย่างรุนแรง โดยเรียกการต่อสู้ของพวคุณว่า “บวนการต่อต้านชาวต่างชาติ” หรือ “บวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว”

2.7 องค์การสหภาพแอฟริกา หรือ โอ.เอ.อู.

ก่อนสองครั้งโลกครั้งที่ 1 วิลเดี้ยน เอ็ดوارด บูร์เกอร์ด ดูบัวร์ (William Edward Burgherd Du Bois)¹⁰ เกิดที่เมือง เมสซาชูเซ็ทต์ส (Massachusetts) ในสหรัฐอเมริกา เป็นลูกผสมฝรั่งเศส-นิโกร ได้ทำการต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพให้กับชนผิวดำในสหรัฐอเมริกา เขายังเป็นผู้หนึ่งที่ได้ร่วมก่อตั้ง “สมาคมเพื่อความก้าวหน้าของชาวผิวดำแห่งชาติ” (National Association for the Advancement of colored People) ในสหรัฐอเมริกา เมื่อสองครั้งโลกครั้งที่หนึ่งสงบลงแล้ว ดูบัวร์ได้ร่วมทำการเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค สำหรับคนผิวดำในทวีปอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนผิวดำในทวีปแอฟริกาซึ่งเป็นดินแดนที่มีคนผิวดำเป็นประชากรส่วนใหญ่ของทวีป ดูบัวร์ได้ร่วมกับชนชั้นผู้นำของเมืองต่างๆ ในแอฟริกาเรียกร้องให้ชาวแอฟริกันผ่านต่างๆ พยายามรวมตัวกันเพื่อทำการต่อต้านการปกครองของชาวต่างชาติ ในระยะแรกๆ การรวมตัวของชนชั้นผู้นำของชาวแอฟริกันจึงถูกเรียกว่า “พวคุปโตร แอฟริกา (Pro-Afrika) พวคุปโตร-แอฟริกา” ได้จัดการประชุมเรียกร้องให้มีการจัดตั้งบวนการ

⁹ ชาวในจิเรย ขอนรับความคิดของ นาคานลี (Herbert Necanley) และเรียกเขาว่า “บิดาของพวคุชาติ” นิยมในจิเรย (Vater des nigerianischen Nationalismus) เขายังเป็นนักการเมืองที่มีอิทธิพลอย่างมากในลากอส (Lagos) เสียชีวิตใน ก.ศ. 1946 Ibid.

¹⁰ ต่อมากายหลังดูบัวร์ ได้รับการยกย่องว่า “นักประชาร্ঘญ์ชาวนิโกร”

รวมชาติแอฟริกาเข็นพวงที่ร่วมประชุมจึงเรียกการประชุมครั้งนี้ว่า การประชุมแพน-แอฟริกา (Pan-Afrika) ผู้เข้าร่วมประชุม ได้เรียกร้องให้ชาวแอฟริกันทำการต่อต้านชาวผิวขาวที่ปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม (การเหยียดผิวของชาวผิวขาวที่มีต่อชาวผิวดำในแอฟริกาใต้และโรเดเซีย) ต่อชาวแอฟริกัน ใน ค.ศ. 1919 ดูบัวร์ ได้ร่วมกับเพื่อนรือ เดียงน์ (Diagne) ซึ่งเป็นชาวแอฟริกันที่เกิดในประเทศฝรั่งเศส¹¹ จัดการประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่ 2 ที่กรุงปารีส อย่างไรก็ตาม การประชุมครั้งนี้ ผู้ที่เข้าประชุมล้วนแต่เป็นชาวแอฟริกันผิวดำ และผู้แทนที่เป็นชาวผิวดำจากเมืองอาณานิคมต่างๆ ของยุโรป แต่ไม่มีชาวผิวดำจากสหรัฐอเมริกาเลย ทั้งนี้เพราะรัฐบาลสหรัฐอเมริกามิ่งยอมทำหนังสือเดินทาง (Passport) ให้กับคนผิวดำในเมริกาที่จะเดินทางมาร่วมประชุม การประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่สองนี้ ที่ประชุมได้ออกกฎหมายประกันสิทธิและเสรีภาพของชาวพื้นเมืองผิวดำของแอฟริกานอกจากนี้ยังเรียกร้องเอกสารและอิสรภาพให้แก่อาณานิคมต่างๆ ใน ค.ศ. 1921 มีการประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่สาม โดยจัดประชุมถึงสามแห่ง คือที่ลอนดอน ปรัสเซสและปารีส ที่ประชุมได้พูดเน้นถึงปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับผู้คนพื้นที่ของชนชาติแอฟริกัน และเรียกร้องให้กับผู้นำตัวแทนในการประชุมนานาชาติ ค.ศ. 1923 การประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่สี่ จัดขึ้นที่เมืองลิสสະบอน (Lissabon) และลอนดอน การประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่ห้า จัดขึ้นใน ค.ศ. 1927 ที่นิวยอร์ค มีชาวแอฟริกันมาประชุมเพียงเล็กน้อย จึงทำให้เรื่องเกี่ยวกับแอฟริกามาลดความน่าสนใจไปอีกนาน ใน ค.ศ. 1945 หลังสงครามโลกครั้งที่สองยุติลงแล้ว ดูบัวร์ ได้เรียกร้องและจัดการประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่หก ที่กรุงลอนดอน มีผู้นำคนสำคัญๆ จากแอฟริกาเข้าร่วมประชุมด้วยเป็นจำนวนมาก เช่น เอ็ดครูนาห์ (George Radmore Kwame Nkrumah) จากโกลด์โคส (Goldcoast - Goldkuste) และเด็นย์ทต้า (Jomo Kenyatta) จากเคนยา (Kenia)¹² การประชุมครั้งนี้ที่ประชุมเน้นถึงเรื่องปัญหาของคนผิวดำในสหรัฐอเมริกา และการปลดปล่อยชาวแอฟริกันให้รอดพ้นจากการกดขี่ของคนทั่วไป หลังจากการประชุมแพน-แอฟริกาครั้งที่หก ที่กรุงลอนดอนแล้ว พวคผู้นำชาวแอฟริกันที่ทำการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการรวมชนชาติแอฟริกา (แพน-แอฟริกา) ก็เกิดขึ้นใจกันเอง จึงทำให้เกิดความแตกแยกของบวนการรวมชนชาติแอฟริกา ซึ่งเกิดจากสาเหตุหลายประการ คือ

1. การแพร่กระจายของลัทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่งให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองแก่ชาวแอฟริกันในเมืองต่างๆ

¹¹เดียงน์ เป็นสมาชิกรัฐสภาของฝรั่งเศส เป็นผู้นำชาตินิยมคนสำคัญของอาณานิคมแอฟริกาตะวันตกของฝรั่งเศส

¹²Fischer Weltgeschichte : Band 32. Ibid., p. 270.

2. เกิดจาก การแตกแยกของพวคคณะกรรมการของแต่ละห้องถีนที่ต้องการเคลื่อนไหว เพื่ออิสรภาพของพระคพหากของตนเอง ทั้งนี้เพราคณะกรรมการของแต่ละห้องถีน ต่างก็เห็นว่า พวคตนสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ในห้องถีนของตนเองได้ดีกว่าคณะกรรมการขององค์การแพน-แอฟริกา¹³

ใน ค.ศ. 1958 ผู้แทนของประเทศต่างๆ ในแอฟริกาได้จัดการประชุมที่เมืองอักรา เมืองหลวงของประเทศกานา (Gana) การประชุมครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นการประชุมของชาวแอฟริกัน ทั่วทิป (All Africa Peoples' Conference) ค.ศ. 1963 องค์การสหภาพแอฟริกา หรือ โอ อู (Organization of Africa Unity) จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นองค์การร่วมระหว่างรัฐบาลหัวหน้าใน แอฟริกา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะต่อต้านจักรวรรดินิยมและลักษณะนิคม โอ อู จึงมีลักษณะ เป็นสันนิบาตของประเทศแอฟริกาที่มีอธิปไตย¹⁴ ประเทศสมาชิกประกาศว่าพวคจนจะใช้ นโยบายเป็นกลาง และปฏิญญาณตนที่จะเคารพในการเมืองของกันและกัน และจะพิจารณาถึงการ รวมตัวในแนเดนเพื่อยุติความแตกแยกของชาวแอฟริกัน จะใช้การผูกไม้ตรือย่างประนีประนอม ภายในชุมชนแอฟริกัน

กิจกรรมการเรียนที่ 2

ให้นักศึกษาอภิปรายถึงความก้าวหน้าของแนวการต่อต้านเพื่อการของชาวแอฟริกัน
รวมถึงความต่อต้านการยึดอำนาจของชาติ

3. สาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันต่อต้านการปกครองของชาวต่างชาติ

การปลดปล่อยตนของอุกจากแยกของชาวต่างชาติ เพื่อเสรีภาพของพวคตนเองใน แต่ละดินแดนแต่ละผู้ ของชาวแอฟริกัน มีสาเหตุมาหลายสาเหตุประการ เนื่องจากชาวต่างชาติ ที่รุกรานและยึดครองแอฟริกา มีหลายสาเหตุหลายภาษา ในขณะที่ชาวแอฟริกันเองก็มีหลายเผ่าพันธุ์ หลายภาษา และหลายวัฒนธรรม ซึ่งไม่สามารถที่จะ融合หรือประสานมโนกัน เพื่อร่วมกันต่อ ต้านเพื่อเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพให้กับชาวแอฟริกันผู้ตัดเป็นทาสของชาวต่างชาติได้ สาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันต่อต้านการปกครองของชาวต่างชาติจึงมีทั้งเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ ศาสนา และสังคม สุดแต่ว่าชาวแอฟริกันผู้ใดพวคใจจะยกເเจาสาเหตุนั้นๆ ขึ้นมาอ้าง เพื่อเป็นแรง

¹³Ibid., p. 271.

¹⁴Fischer Weltgeschichte : Band 32. Ibid., p. 275.

กระตุ้นให้พวกรองตนยอมร่วมทำการค่อต้านการปกครองของชาวต่างชาติ ดังนั้นสาเหตุต่างๆ ที่ข้าพเจ้านำมาเสนออีก จึงเป็นเพียงข้ออ้าง กว้างๆ ที่พ่อจะทำให้นักศึกษาทราบถึงมูลเหตุต่างๆ ที่ชาวแอฟริกันนำมาเป็นข้ออ้างในการเคลื่อนไหวที่นำไปสู่การต่อต้านการปกครองของชาวต่างชาติ

3.1 การกดขี่ข่มเหง

ในระยะแรกๆ ที่ชาวญี่ปุ่นเข้าครอบครองและปกครองชาวแอฟริกันใหม่ๆ ชาวอฟริกัน ที่อยู่ภายใต้การปกครองของชาวญี่ปุ่น (โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกที่อยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส) ส่วนมากถูกมองว่าเป็นทาสของชาวญี่ปุ่น ชาวญี่ปุ่นปฎิบัติต่อชาวแอฟริกันอย่างกดขี่ข่มเหง ชาวแอฟริกันที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมืองหรือห่างไกลจากความเจริญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกที่อยู่ตามป่า-เขา-ล้านนาไฟร์ซึ่งมีผู้ด้ามมาก ก็จะถูกชาวญี่ปุ่นกดลงเป็นทาสบังคับให้ทำงานในไร่ในสวน หรือไม่มีถูกเกณฑ์แรงงานให้เป็นกรรมกรที่ทำงานหนัก ชาวแอฟริกันพวคนี้ไม่มีสิทธิเสรีภาพใดๆ เลย มีความเป็นอยู่ไม่ผิดสภาพจากสัตว์เลี้ยง ที่ชาวญี่ปุ่นเลี้ยงไว้ใช้แรงงาน เมื่อชาวญี่ปุ่นไม่พอใจ ชาวญี่ปุ่นก็จะทำการทารุณกรรมต่างๆ ตามความพอใจของตน แม้แต่สถาบันครอบครัวของชาวแอฟริกันก็ยังคงแตกสลาย ถูกพรากกระจัดกระจาบ บ้านแตกสามแห่งขาด ถ้าหากชาวแอฟริกันคิดต่อสู้หรือขัดคำสั่งของเจ้านาย ก็จะถูกลงโทษอย่างหนัก อาจจะถูกทำร้ายหรืออาจะถูกนำไปขายยังต่างแดน¹⁵

3.2 การดูถูกเหยียดหยาม (การรังเกียจสีผิว)

เมื่อชาวญี่ปุ่นปกครองแอฟริกานกระทั้งคุ้นเคยกับชาวแอฟริกันแล้ว ชาวญี่ปุ่นบางพวก (อังกฤษ ฝรั่งเศส ออลแลนด์) จึงคิดที่จะยึดครองดินแดนและหาผลประโยชน์จากแอฟริกาต่อไป เพื่อไม่ให้ชนชั้นผู้นำของแอฟริกา (หัวหน้าเผ่า และผู้ที่มีความรู้) ทราบแผนการณ์ของพวกตน ชาวญี่ปุ่นจึงหาอุบາຍ เพื่อที่จะให้ชาวแอฟริกันบางพวก มาเป็นพี่น้องตนโดยการให้บินยื่นผลประโยชน์บางประการให้กับชาวแอฟริกันเหล่านั้น จนกระทั้งถึงขั้นใช้ “นโยบายกลืนชาติ” คือสอนภาษาและถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของตนให้กับชาวแอฟริกัน เมื่อชาวแอฟริกันคนใดสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่ชาวญี่ปุ่นสอนให้และสามารถทำประโยชน์ให้กับชาวญี่ปุ่นได้ตามกฎหมายต่างๆ ที่ชาวญี่ปุ่นตั้งไว้ ชาวญี่ปุ่นจะมอบความเป็นพลเมืองแห่งชาติของตนให้กับชาวแอฟริกันนั้น ซึ่งหมายถึงสิทธิพิเศษบางประการที่ชาวแอฟริกันนั้นจะได้รับ สิทธิพิเศษต่างๆ เหล่านั้นจะทำให้ชาวแอฟริกันที่ได้รับการโอนสัญชาติ มีความเป็นอยู่ดีขึ้น การโอนสัญชาติเป็นชาวญี่ปุ่นชาติได้ชาติหนึ่ง จึงเป็นการเพิ่มสิทธิต่างๆ ของชาวแอฟริกัน ทั้งทางด้านฐานะ ทางสังคม ความเป็นอยู่ของตนและครอบครัว รวมทั้งเกียรติและความก้าวหน้าในวิถีชีวิตที่จะพึงมีต่อๆ ไป ชาวแอฟริกันเป็นจำนวนมากจึงไฟฟันที่จะได้รับการโอนสัญชาติเป็น

¹⁵Fischer Weltgeschichte : Band 32. Ibid., p. 222.

“ผลเมืองยุโรป” แต่ก็มีชาวแอฟริกันเป็นจำนวนมากที่ไม่ยอมรับสิทธิพิเศษต่างๆ ที่ชาวยุโรปเสนอให้ ชาวแอฟริกันพากนี้ ก็จะถูกชาวยุโรปกดขี่-ข่มเหง-ทำร้ายและกลั่นแกล้งตลอดเวลา หรือไม่ก็ ถูกแยกตัวกัน-เหยียดหายนำ ชาวแอฟริกันพากนี้ “ໄ่” จนไม่สามารถที่จะเรียนรู้ถึงศิลป์วัฒนธรรม และสิ่งที่ดีงามของชาวยุโรป หรือไม่ก็จะถูกดูถูกกว่า ชาวแอฟริกันไม่มีวันที่จะได้พบเห็นความ เกริญทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมด้วยชาวยุโรป การถูกเหยียดหายนและการกดขี่ ข่มเหงต่างๆ ที่ชาวยุโรปทำกับชาวแอฟริกันนั้น ในระยะแรกๆ มีผลกระทบต่อความรู้สึกของ ชาวแอฟริกันที่ไม่ได้โอนสัญชาติเป็นอย่างมาก ในขณะที่ชาวแอฟริกันที่ได้รับการโอนสัญชาติ เป็นผลเมืองยุโรปแล้ว ไม่กระทบกระเทือนเท่าไรนัก ทั้งนี้ เพราะ ชาวแอฟริกันที่ได้รับการโอน สัญชาติยังมีจำนวนน้อย จึงยังได้รับการปฏิบัติที่ดีจากชาวยุโรป แต่เมื่อชาวยุโรปปกครองแอฟ- ริกานาๆ เข้า จึงมีชาวแอฟริกันได้รับการโอนสัญชาติเป็นผลเมืองยุโรปมาจำนวนมากขึ้นๆ ชาวยุโรปจึง ไม่พอใจที่จะเห็นชาวแอฟริกันได้รับการโอนสัญชาติเป็นผลเมืองยุโรปซึ่งมีผิวดำแต่มีสิทธิเท่า เทียมกับพากคน ซึ่งเป็นคนผิวขาว ชาวยุโรปจึงเริ่มกัดกันขัดขวางและไม่ยอมรับสิทธิพิเศษ ของชาวแอฟริกันพากนี้ ชาวยุโรปเริ่มแบ่งแยกชาวแอฟริกันพากนี้ออกจากพากของตน โดย เรียกชาวแอฟริกันพากนี้ว่า “ผลเมืองชั้นที่สอง” และแล้วในที่สุดชาวยุโรปก็ปฏิบัติกับผลเมือง ชั้นที่สองในรูปแบบเดียวกันกับชาวแอฟริกันทั่วๆ ไป เพราะถือว่า ผลเมืองชั้นที่สอง ก็คือชาว แอฟริกันที่ได้รับสัญชาติเป็นชาวยุโรป แต่ไม่สามารถเปลี่ยนสีผิวของตนให้เป็นสีขาวได้ ซึ่งมี ความหมายว่า ถึงแม้ชาวแอฟริกันจะได้รับการถ่ายทอดวิชาความรู้ และศิลป์วัฒนธรรมของชาว ยุโรปเป็นอย่างดี แต่ชาวแอฟริกันก็จะไม่นำวิชาความรู้และศิลป์วัฒนธรรมนั้นมาใช้ และทำ ประโยชน์ให้กับชาวยุโรปเป็นแน่ ะนั้น แอฟริกันก็คือแอฟริกันนั่นเอง (ชนชั้นที่สอง ก็คือ ชาว แอฟริกันทั่วๆ ไปนั่นเอง) ด้วยเหตุนี้ ชาวแอฟริกัน (ชนชั้นที่สอง) จึงไม่ควรได้รับสิทธิเท่า เทียมชาวยุโรป เมื่อชาวแอฟริกันพากนี้ (ชนชั้นที่สอง) ได้รับการต่อต้านจากชาวยุโรปอย่างเปิด เพย ทำให้ชาวแอฟริกันพากนี้ประสบความยุ่งยากลำบากในความเป็นอยู่อย่างมาก ทั้งนี้ เพราะ นายทุนและเจ้าของโรงงานในแอฟริกา ล้วนแต่เป็นคนผิวขาว ที่ถูกเหยียดหายนคนต่างผิว ฉะนั้น คนแอฟริกันไม่ว่าจะเป็นชนชั้นไหน จึงต้องทำงานต่างๆ และเป็นงานหนักที่คนผิวขาวไม่ชอบทำ ถึงแม้ว่าชาวแอฟริกันบางคนอาจจะได้ทำงานบางอย่างเหมือนคนผิวขาว แต่คนผิวดำก็จะได้รับ ค่าแรงงานต่ำกว่า¹⁶ การที่ถูกชาวผิวขาวดูถูกและกดขี่มห่งนี่องที่ทำให้ชาวแอฟริกันที่มีความ รู้และความสามารถหันกลับมาเป็นผู้นำในการสูงใจให้ชาวแอฟริกันทั้งหลาย รวมตัวกันเพื่อทำ การต่อสู้กับชาวยุโรป

¹⁶Lander und Volker ; Der Wille zur Unabhängigkeit. Time-Life International. Nederland N.V. 1970. p. 144.

3.3 การเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการ

3.3.1 ศาสนาอิสลาม

ก่อนที่พากอหารันจะเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการในทวีปแอฟริกา ประชาชนในทวีปแอฟริกาต่างก็มีความเชื่อถือด้วยเดินตามผ่านพื้นที่ของตนเอง แม้จะมีชนชาติ ชาติพหุภาษาติดต่อกันอยู่และมีอิทธิพลทางการเมืองในบริเวณดินแดนภาคเหนือของทวีปแอฟริกา แต่ชาวต่างชาติเหล่านั้น ก็ไม่ได้สนใจที่จะแทรกแซงในเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อถือของชาวพื้นเมืองเลย จนกระทั่งเมื่อพากอหารันต้องการเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการในทวีปแอฟริกา เพื่อไปเข้าสู่ทวีปแอฟริกา โดยการเดินทางผ่านดินแดนทางภาคเหนือของทวีปแอฟริกา เพื่อไปยังประเทศสเปน (ประเทศสเปน) พากอหารันจึงเข้ายึดครองดินแดนภาคเหนือของทวีปแอฟริกา แล้วบังคับให้ชาวแอฟริกันที่อาศัยอยู่ในดินแดนต่างๆ ที่พากอหารันมีอิทธิพลอยู่ เปลี่ยนความเชื่อถือและให้ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ของพากอิสลาม ชาวแอฟริกันที่ทนต่อการทารุณกรรมต่างๆ ของพากอหารันไม่ไหว ก็ต้องยอมรับวัฒนธรรมและยอมเปลี่ยนความเชื่อถือด้วยเดินของตน แต่ถึงกระนั้นชาวแอฟริกันเป็นจำนวนมาก ก็ยังไม่ยอมรับและไม่ยอมเปลี่ยนความเชื่อถือด้วยเดินของตน ทั้งนี้ เพราะชาวแอฟริกันเหล่านั้นมีความคิดว่าวัฒนธรรมและศาสนาอิสลาม เป็นวัฒนธรรมและศาสนาของชนต่างเผ่า (เผ่าเชื้อสาย) ที่ต้องการเอาไว้และต้องการที่จะรุกรานเพื่อทำการปล้นสะดมไป เป็นท่าทางของชาวแอฟริกันส่วนใหญ่ที่ขัดขวางการเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการในทวีปแอฟริกา จึงหาวิธีที่จะทำให้ชาวแอฟริกันยอมรับวัฒนธรรมและศาสนาอิสลามด้วยความสมัครใจ โดยการให้สิทธิพิเศษบางประการกับชาวแอฟริกันที่ยอมเปลี่ยนความเชื่อถือ และยอมกลับใจมารับวัฒนธรรมอิสลาม

3.3.2 ศาสนาคริสต์

ในคริสตศตวรรษที่ 13 อิทธิพลของพากอหารันเริ่มเสื่อมลง ชาวญี่ปุ่น จึงขยายอิทธิพลของชาวผู้ขาวเข้าครอบครองดินแดนของแอฟริกามากขึ้นๆ ถึงแม้ว่าชาวญี่ปุ่นจะประสบความสำเร็จในการหักกันให้ชาวแอฟริกันบางส่วนยอมเปลี่ยนความเชื่อถือด้วยเดินของตน และบางส่วนยอมเปลี่ยนจากศาสนาอิสลามมาเป็นศาสนาคริสต์ แต่ชาวแอฟริกันจำนวนมากก็ยังไม่ยอมเปลี่ยนความเชื่อถือด้วยเดินของตน ทั้งนี้ เพราะชาวแอฟริกันเหล่านั้นเชื่อว่า ศาสนาคริสต์ก็คงจะไม่แตกต่างไปจากศาสนาอิสลาม และชาวญี่ปุ่นที่นับถือศาสนาคริสต์ก็คงจะมีจุดประสงค์ (ที่แอบแฝงอยู่) ไม่แตกต่างไปจากชาวอาหรับเท่าไรนัก นั่นก็คือ ความต้องการที่จะมีอิทธิพลและหวังผลประโยชน์จากแอฟริกา แม้แต่ชาวแอฟริกันที่ยอมเปลี่ยนมาเป็นศาสนาคริสต์แล้ว ก็ยังไม่วายที่จะสงสัยในทำทีของชาวญี่ปุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อชาวแอฟริกันได้

เรียนรู้ถึงเชิงประวัติของพระเยซูคริสต์ ซึ่งเป็นคนผิวขาวที่มีประวัติเกี่ยวข้องกับพวกรากทั้ง แต่ครั้งโบราณกาลชาวแอฟริกันจึงมีความเชื่อมั่นว่า ชาวผิวขาวและชาวผิวเหลืองน่าจะมีอะไร แอบแฝงและซ่อนเร้นเข่นเดียวกันเป็นแน่ ดังนั้นชาวแอฟริกันส่วนใหญ่จึงเชื่อว่าการที่ชาวแอฟริกัน (ผิวดำ) ขอมเปลี่ยนความเชื่อถือและประเพณีดังเดิมของตน "ไปนับถือศาสนาและประเพณีของ ชาวผิวเหลืองหรือของชาวผิวขาว จึงไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนศาสนาหรือความเชื่อถือด้วยความจริง ใจ หากแต่เป็นการเปลี่ยนเชื้อชาติและฐานะทางสังคม เพื่อผลประโยชน์ส่วนตนเท่านั้น ชาวแอฟริกันเป็นจำนวนมาก จึงต่อต้านชาวบุโรปและต่อต้านชาวแอฟริกันที่ยอมเปลี่ยนศาสนา โดยประมาณพวกรากที่เปลี่ยนศาสนา ว่าเป็นผู้ทรยศต่ออารีดประเพณีเดิมและทรยศต่อบรรพบุรุษของตนด้วย"¹⁷

3.3.3 ขบวนการรวมชาติแอฟริกัน

ในหมู่ชาวแอฟริกันที่ยอมเปลี่ยนความเชื่อถือดังเดิมของตน หันมา นับถือศาสนาคริสต์ตามแผนการณ์เผยแพร่ศาสนาของชาวบุโรป ชาวแอฟริกันพวกรากนี้ เมื่อคบค้า สมาคมกับชาวบุโรปนาน ๆ เข้า ที่เห็นความน่าพร่องและความแตกต่างของชาวผิวขาวที่นับถือ ศาสนาคริสต์นิกายต่าง ๆ ทั้งนี้ เพราะการซิงดีซิงเด่นของชาวบุโรป ซึ่งแม้จะมาจากประเทศ เดียวกันและนับถือนิกายเดียวกัน ก็ยังขัดแย้งกันเองอยู่เสมอๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชาวบุโรป ที่มารากคนละประเทศและนับถือศาสนาคริสต์ต่างนิกายกันจะมีการขัดแย้งกันอย่างเด่นชัด มี การแข่งขัน โภตศี และขัดแย้งซึ่งกันและกัน เช่น พวกรามนักทางลิกลากาสเปนจะขัดแย้งกับพวกร โปรเตสแตนท์จากประเทศอื่น ๆ พวกรามนักลิเกตตานจากอังกฤษจะขัดแย้งกับพวกรามนักทางลิเก และพวกรามนักโปรเตสแตนท์จากประเทศต่าง ๆ ชาวผิวขาวแต่ละพวงแต่ละนิกายมักจะoward อ้างว่า พวกรากเป็นผู้ที่เจริญแล้ว ศาสนาของพวกรากเป็นศาสนาของผู้เจริญและใจบุญ ที่ต้องการนำมา เผยแพร่ให้กับผู้ที่ล้าหลัง (ด้อยความเจริญ) ชาวผิวขาวมักจะอ้างว่าพวกรากเป็นลูกหลานของ พระเยซูคริสต์ แต่คำสอนของพระเยซูคริสต์ในแต่ละคืนแต่ละนิกาย ช่างผิดแยกแตกต่าง กันอย่างมาก many ที่สำคัญที่สุดคือชาวผิวขาวแต่ละพวง ต่างก็oward อ้างว่า นิกายของตนดีกว่า ของพวกรากอื่น ๆ เมื่อชาวแอฟริกันเห็นข้อบกพร่องต่าง ๆ เหล่านี้ ชาวแอฟริกันจึงมีความสับสนไม่ รู้ว่าจะยึดตามแนวคำสอนของชาวผิวขาวพวงใด ชาวแอฟริกันที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายต่าง ๆ จึงคิดที่จะรวมตัวกันขัดตังก์กลุ่มศาสนาของตนเองขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความคิดและ ความเป็นอยู่ของพวกราก ชาวแอฟริกันพวกรากนี้ส่วนมากมีความรู้และความสามารถพอที่จะศึกษา และค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ จากพระคัมภีร์เก่า (Alten Testament) จึงได้พบเรื่องราวต่าง ๆ ที่ เกี่ยวโยงถึงประเพณีเก่า ๆ ตามแบบฉบับดังเดิมของพวกราก เช่น เรื่องสิทธิการมีภรรยาหลายคน

¹⁷Fischer Weltgeschichte : Band 32. Ibid., p. 268.

เรื่องห้ามการเมืองและห้ามการค้าทาง นอกจากนี้แล้วมีเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับความเจริญและความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของบรรพบุรุษของคนผู้ดำอึกด้วย¹⁸ เมื่อชาวแอฟริกันพากันนี้ ได้พบความจริงต่างๆ จากพระคัมภีร์เก่า ทำให้ชาวแอฟริกันพากันนี้ เริ่มนึกความคิดของตนเองและเริ่มขัดแย้งกับชาวยุโรป เมื่อชาวยุโรปไม่สามารถอดทนต่อการต่อต้านของชาวแอฟริกันอีกต่อไป ชาวยุโรปจึงบีบบังคับและปฏิบัติเสื่อมเสียเจ้านาญาของชาวแอฟริกันอย่างเปิดเผย ชาวแอฟริกันที่มีความรู้ความสามารถ จึงรวมตัวกันเรียกร้องให้มีการจัดตั้งบวนการต่างๆ เช่น บวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว บวนการต่อต้านการปกครองของชาติต่างๆ ในที่สุดบวนการต่างๆ เหล่านี้ได้ร่วมประชุมแล้วจัดตั้งเป็นบวนการรวมชาติแอฟริกัน

3.4 ประสบการณ์

สิ่งสำคัญที่ทำให้ชาวแอฟริกันทำการเคลื่อนไหวจนสามารถปลดปล่อยตนเองจากการเป็นอาณานิคมหรือการเป็นทาสของชาวยุโรป เป็นผลมาจากการที่ชาวแอฟริกันนำประสบการณ์ต่างๆ ที่พากันได้เคยพบประสบมา มาเป็นประโยชน์ในการโฆษณาและซักชวนให้ชาวแอฟริกันทั้งหลาย ทำการต่อต้านชาวต่างชาติ ผู้ที่นำประสบการณ์ชีวิตและความเจริญต่างๆ มาเผยแพร่ให้กับชาวแอฟริกันในทวีปแอฟริกาได้ทราบก็คือ นักศึกษาและนักวิชาการชาวแอฟริกัน ที่เคยไปศึกษาและพำนักอยู่ในอเมริกาหรือยุโรปเป็นเวลานาน นอกจากนี้ก็ยังมีพากทหารผ่านศึกษาแอฟริกันที่เคยไปช่วยเหลือและใช้ชีวิตอยู่ในยุโรปในระหว่างสงครามโลก (ครั้งที่สอง) บุคคลดังกล่าวที่เมื่อกลับสู่บ้านดุกูมิแล้ว ต่างก็พยายามเผยแพร่ความรู้ และความจริงจากประสบการณ์ชีวิตที่พากันได้ประสบมาด้วยตนเอง แล้วซึ่งให้ชาวแอฟริกันได้ทราบถึงสาเหตุและปัจจัยต่างๆ ที่จะทำให้ชาวแอฟริกันสามารถนี้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ชาวแอฟริกันก็จะสามารถพัฒนาประเทศชาติและนำความเจริญและความสงบสุขมาสู่สังคมของแต่ละท้องถิ่นในแอฟริกาได้ นักศึกษา นักวิชาการและทหารผ่านศึกษาแอฟริกัน เริ่มเผยแพร่ความรู้และความจริงจากประสบการณ์ชีวิตของพากัน โดยการเล่าถึงสมัยที่พากันยังใช้ชีวิตอยู่ในท้องถิ่นเดิมของตนในแอฟริกา พากันเคยถูกชาวต่างชาติที่เข้ามายึดครองแผ่นดินของแอฟริกา พูดจาดุถุกและเหยียดหยามต่างๆ นานา บังก์หารว่าคนแอฟริกันไม่ บังก์หารว่าคนแอฟริกันสกปรก บังก์ว่าชาวแอฟริกันนี้เกียจจึงได้ขาดงานและด้อยความเจริญ แล้วแต่ว่าคนเหล่านั้นจะนำไปด้วยต่างๆ มาเหยียดหยาม เมื่อนักศึกษา นักวิชาการและทหารผ่านศึกษาแอฟริกันได้มีโอกาสเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ในอเมริกาหรือยุโรป ชาวแอฟริกันพากันนี้ ก็ยังคงถูกชาวผิวขาว (ชาวอเมริกัน/ชาวยุโรป) ดูถูกเหยียดหยามและเยียดหยันต่างๆ นานา เช่นเดิม ซึ่งทำให้เห็นได้ว่าชาว

¹⁸Fischer Weltgeschichte : Band 32. Ibid., p. 259.

ผู้ขาว มักจะเข้าใจผิดและคิดว่า คนต่างด้าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนผิวดำ เป็นพวกรึไม่รึ สำคัญ ด้วยความเจริญและด้อยวัฒนธรรม ซึ่งทำให้คนทั่วโลก แม้แต่ชาวแอฟริกันเองก็พลอยหงส์และเก้าใจผิด คิดว่า พวคุณเองเงี่ย สำคัญและมีปัจจัยจริงอย่างที่ชาวผิวน้ำเหยียดหมาย แต่เมื่อ拿กศึกษา นักวิชาการ และทหารผ่านศึกชาวแอฟริกัน ได้ใช้วิวัฒนาการในอเมริกาหรือยุโรปกับชาวผิวน้ำเป็นเวลานานๆ ชาวแอฟริกันพวคนี้ ได้เรียนรู้ถึงความเป็นอยู่และความเจริญของอเมริกัน และสังคมของชาวยุโรปอย่างถ่องแท้แล้ว ชาวแอฟริกันพวคนี้จึงรู้ว่า พวคุณ (ชาวแอฟริกัน) ไม่ได้เงี่ย ไม่ได้สกปรก และไม่ได้มีปัจจัยด้อย อีกทั้งที่ชาวผิวน้ำดูถูกเหยียดหมาย ทั้งนี้ เพราะชาวแอฟริกันพวคนี้ได้พบความจริงแล้วว่า ถึงแม้ชาวผิวน้ำโดยทั่วไป มีการศึกษาดี มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีกว่า ชาวผิวน้ำ แต่ชาวผิวน้ำเองก็มีคนเงี่ย คนสกปรกและคนจนเป็นจำนวนมาก ซึ่งเงี่ย สำคัญและมีนิสัยหมายคายกว่าพวคุณ (ชาวผิวดำ ที่ได้รับการศึกษา การอบรมและมีประสบการณ์ชีวิตที่ดี) เสียด้วยซ้ำไป ที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือชาวผิวน้ำบางพวคุณยังดูถูกชาวผิวน้ำด้วยกันเอง แล้วทำไม่เล่าชนผิวน้ำจึงมักจะคิดว่า พวคุณคลาดและดีกว่าคนต่างด้าวที่ไม่เล่า ประเทศาดิของชาวผิวน้ำ (บางพวคุณ) จึงเจริญรุ่งเรือง มีระเบียนวินัย ประชาชนมีความสุข ความเจริญจนทำให้ชาวผิวน้ำคิดว่า พวคุณเป็นคนคลาด เป็นคนวิเศษ ที่พระเจ้าสร้างมาให้เห็นเช่นกับชาวต่างด้าว คำตอนที่นำจะไกลัดความจริงมากที่สุดก็คือ ประชาชน (คนผิวน้ำ) ในประเทศที่เจริญแล้ว มีสิ่งเอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีพดีกว่าในประเทศที่ยังไม่เจริญ คำตอนต่อไปก็คือ “อะไรคือสิ่งที่เอื้อต่อการดำเนินชีพ” คำตอนนั้นสามารถตอบได้มากมาย แต่ข้าพเจ้าจะขอนำมาพูด ณ ที่นี้เพียง 3 ประการ ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานสำคัญที่สามารถทำให้ประเทศต่างๆ เจริญ ทำให้ประชาชนมีชีวิตและความเป็นอยู่อย่างสุนสมบูรณ์ พื้นฐานสำคัญที่ว่านี้ก็คือ 1) การศึกษา 2) การวางแผนทางสังคม และ 3) ความเสียสละเพื่อส่วนรวม

3.4.1 การศึกษา ในประเทศที่เจริญแล้ว รัฐบาลของเขาวางรากฐานการศึกษาไว้อย่างดี ประชาชนมีโอกาสเท่าเทียมกันที่จะได้เรียนรู้และแสวงหาความรู้เพิ่มพูนมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบสัมมาอาชีพสำหรับเลี้ยงตนเองและครอบครัว ในขณะที่ประชาชนในส่วนอื่นๆ ของโลก (ในประเทศที่ยังไม่เจริญ) ไม่ค่อยมีโอกาสได้เรียนรู้หรือเพิ่มพูนวิชาความรู้ จึงทำให้ประชาชนในประเทศเหล่านั้น ไม่สามารถหาทางประกอบสัมมาอาชีพเพื่อสร้างความเจริญให้กับตนเอง ครอบครัวและท้องถิ่น (ประเทศ) ที่ตนพักอาศัยอยู่

3.4.2 การวางแผนทางสังคม ในประเทศที่เจริญแล้ว รัฐบาลได้วางรากฐานทางสังคมไว้อย่างดี คนส่วนใหญ่มีงานทำ มีประกันสังคม ที่สำคัญคือ มีกฎหมายที่หรือกฎหมาย เป็นบรรทัดฐานที่พูดได้ว่า “ทุกคนอยู่ภายใต้การคุ้มครองของกฎหมายเดียวกัน”

3.4.3 ความเสียสละเพื่อส่วนรวม ในประเทศที่เจริญแล้ว ประชาชนส่วนใหญ่เสียสละเพื่อส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้นำหรือผู้บริหารของทุกสังคม (ผู้บริหารประเทศ

ข้าราชการผู้ใหญ่ฯ) มิได้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนหรือพรรคพวก ผู้นำหรือผู้บริหารทุกสังคม เป็นผู้เคารพกฎหมายและรักษากฎหมาย ให้ทำผิดจะต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย ไม่มีการยกเว้น บุคคลร่วมกัน กฎหมายของประเทศที่เจริญแล้ว เป็นกฎหมายที่ศักดิ์สิทธิ์และเสมอภาค จึงทำให้ ประเทศต่างๆ เหล่านั้นไม่มีอภิสิทธิ์ชิชัน ไม่มีเจ้าพ่อ ไม่มีคนเห็นแก่ตัวที่คอยทำลายประเทศชาติ โดยใช้ฐานะและตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนและพรรคพวก บุคคลได้รับค่าตอบแทน ให้ลุ่มเสียสละส่วนตนเพื่อส่วนรวม ปัจจัยทั้งสามที่กล่าวมานี้ เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ ในการ ทำให้สังคมและประเทศชาติเหล่านี้เจริญและสงบสุข

กิจกรรมการเรียนที่ ๓

ให้นักศึกษาอธิบายถึงสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันรวมตัวกันจัดตั้งขบวนการ ต่อสู้เพื่อเอกราช

สรุปท้ายบท

ไม่ว่าชาวยุโรปจะปกครองคนในอาณานิคมของตนในรูปแบบใด ชาวแอฟริกันส่วนใหญ่ ก็มีความคิดและความสำนึกร่วมกันว่า พวกรุนเมืองสากลความเป็นอยู่อย่างทางศาสนาของชาวยุโรป ทั้งนี้ เพราะ ชาวแอฟริกันส่วนใหญ่ได้รับการปฏิบัติต้อบย่างทารุณโหดร้าย และถูกดูถูกเหยียดหายนจากชาวยุโรป ชาวแอฟริกันจึงค้นพบว่าตัวเองที่พวกรุนเมืองสามารถปลดปล่อยตนเองจากการเป็นอาณานิคม หรือ การเป็นทาสของชาวยุโรปได้ อาจจะเป็นเพราะชาวแอฟริกัน ไม่มีอาวุธที่ดีและไม่มียุทธวิธีใดๆ ที่จะต่อสู้กับชาวยุโรป หรืออาจจะเป็นเพราะชาวแอฟริกันไม่สามารถหาผู้นำที่มีความรู้ความ สามารถในการรวบรวมและประสานให้ชาวแอฟริกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ ชาวแอฟริกันจึง ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างกีหากทางที่จะทำให้พวกรพอง และผ่านพ้นช่วงของตนมีชีวิต และความเป็น อยู่พอกที่จะอยู่ได้ ความพยายามของชาวแอฟริกันที่จะปลดปล่อยตนเองจากการปกครองของชาว ยุโรป จึงเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป ถึงแม้ว่าชาวแอฟริกันบางพวงพยายามหาหนทางที่จะช่วยให้ ชาวแอฟริกันรอดพันจากการปกครองของชาวยุโรปดังแต่ก่อนทรงครองโลกครั้งที่หนึ่ง แต่ก็ไม่มี ผลดีอะไรขึ้นเลย จนกระทั่งทรงครองโลกครั้งที่หนึ่งลื้นสุดลง ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกราชของชาว แอฟริกันจึงเริ่มเป็นญูปั่งและพอกที่จะเห็นหนทางแห่งความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะนานาชาติในนานา ทวีปเริ่มสนใจเกี่ยวกับเรื่องเอกราชของชาวแอฟริกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวผู้ดำรงไวปอเมริกา ต่างก็เรียกร้องให้นานาชาติช่วยเหลือชาวแอฟริกันในทุกๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเอกราช ความ เป็นอยู่ และสิทธิมนุษยชน จากแรงผลักดันนี้เอง ที่ทำให้ชาวแอฟริกันผ่านต่างๆ คิดรวมตัวและ ทำการเคลื่อนไหวร่วมกัน จึงทำให้ชาวแอฟริกันในหลายประเทศของแอฟริกา ได้รับสิทธิบาง

ประการในการปักครองตนเอง หลังสังคมโนโลกอรังที่สอง ขบวนการต่างๆ ของชาวแอฟริกันได้รวมตัวอย่างหนียวแน่นในการเรียกร้องสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของพวกรุนแรงแต่ต่อเนื่อง จึงทำให้ชาวแอฟริกันหลายพวก (หลายเผ่าพันธุ์) สามารถปลดปล่อยตนเอง ออกจาก การปักครองของชาวบุโรพีได้สำเร็จ การจัดตั้งประเทศอิสระของชาวแอฟริกัน (ประเทศเกิดใหม่) จึงเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการและขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ประเมินผลท้ายบท

1. ให้นักศึกษาวิเคราะห์ถึงการปักครองของอังกฤษและฝรั่งเศสในแอฟริกา ว่าแตกต่างกันอย่างไรและมีผลดีหรือมีผลเสียแตกต่างกันอย่างไร
2. ให้นักศึกษาวิเคราะห์ถึงวิธีการที่ชาวแอฟริกัน ใช้ในการต่อต้านการปักครองของชาวด้วยชาติว่ามีข้อตอนการดำเนินการอย่างไร
3. ให้นักศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่างๆ ที่สามารถทำให้ประชาชนในประเทศที่ยังไม่เสรีปฏิรูป มีความเป็นอยู่อย่างสุขสมบูรณ์

แนวทางประเมินผลก่อนการเรียนบทที่ 3

1. ก่อนที่ชาวต่างด้าวจะเข้ายึดครองแอฟริกา ชาวแอฟริกันแต่ละเผ่าพันธุ์ ต่างกันมีสิทธิเสรีภาพและเอกสารแห่งชาวด้วยชาฟริกันก็ไม่ได้อยู่กันอย่างสันติสุข ยังทำการต่อสู้กันเองอยู่เสมอ เมื่อชาวด้วยชาฟริกันเข้ารุกรานและพริกา แอฟริกาจึงถูกรุกรานอย่างง่ายดาย ชาวแอฟริกันถูกจับเป็นทาสต้องสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งศิลปวัฒธรรม
2. ชาวบุโรพีต้องการที่จะปักครองแอฟริกาตามแบบการปักครองของประเทศแม่ในบุโรพีแต่เมื่อไม่ได้ผล ชาวบุโรพีจึงปักครองชาวแอฟริกันตามรูปแบบต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อชาวด้วยบุโรพีแต่ละประเทศ
3. สาเหตุต่างๆ ที่ชาวแอฟริกันทำการต่อสู้เพื่อเอกสารคือ ชาวแอฟริกันส่วนมากถูกชาวบุโรพีกดขี่ ย่ำแย่ และดูถูก เหยียดหยาม สถาบันต่างๆ ของชาวแอฟริกันถูกชาวบุโรพีทำลาย เมื่อชาวแอฟริกันได้รับความรู้และเห็นหนทางที่จะกอบกู้สถาบันความเป็นอยู่ของพวกรุนแรงได้ จึงรวมตัวกันทำการต่อต้านชาวด้วยชาติ

แนวทางกิจกรรมการเรียนที่ 1

- รูปแบบการปักครองทางอ้อมของฝรั่งเศส (สถาบันรัฐบาลท้องถิ่น) มี 3 ระดับคือ
1. ระดับจังหวัด
 2. ระดับอำเภอ
 3. ระดับหมู่บ้าน

แนวทางกิจกรรมการเรียน 2

ขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารชของชาแອฟริกัน เริ่มก่อตัวจากการเรียกร้องเพื่อขอสิทธิใน การเข้าร่วมปกครอง หลังจากนั้นก็ขอทำการปกครองหมู่คณะและเพ่าพันธุ์ของตนเอง แล้วจึงค่อยๆ จัดตั้งขบวนการต่างๆ ขึ้น จนกระทั่งสามารถจัดตั้งเป็นสหภาพแອฟริกา

แนวทางกิจกรรมการเรียนที่ 3

สาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวแອฟริกันรวมตัวกันจัดตั้งขบวนการต่อสู้เพื่อเอกสารคือ

1. ชาวแອฟริกันลูกชาวดั่งชาติ กดปี ชั่มเหง และดูถูกเหยียดหยาม
2. ความขัดแย้งกันเองของชาวยุโรปที่อยู่ในแօฟริกา หักทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และศาสนา ทำให้ชาวแօฟริกันรู้และเห็นข้อบกพร่องต่างๆ ของตนเอง และของชาวยุโรป
3. ชาวแօฟริกันที่มีความรู้และชาวแօฟริกันที่เคยผ่านประสบการณ์ชีวิตในต่างแดนมา แล้วทราบดีว่า ถ้าหากชาวแօฟริกันมีความสามัคคีปrongดองกัน ชาวแօฟริกันก็สามารถมีอิสรภาพและเอกสารได้

แนวทางประเมินผลท้ายบท

1. อังกฤษปกครองอาณานิคมในแօฟริกา ในรูปแบบการปกครองทางอ้อม คือ ข้าหลวงชาวอังกฤษ จะออกคำสั่งไปยังผู้นำชาวพื้นเมือง เช่น หัวหน้าเผ่า หัวหน้าหมู่บ้าน แล้ว ให้ผู้นำชาวพื้นเมืองไปทำการปกครองลูกน้ำหน้ากันเอง ชาวพื้นเมืองจึงไม่ต้องด้านการปกครองที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของอังกฤษ จึงทำให้อังกฤษประสบความสำเร็จในการนำดินแดนอันกว้างใหญ่ ของแօฟริกา มาอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ฝรั่งเศส ในระยะแรกๆ ปกครองแօฟริกาในรูปแบบ เพด็จการทหาร หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 และ ฝรั่งเศสจึงเปลี่ยนมา ใช้ระบบการปกครองทางอ้อม แต่ก็ไม่ได้ผล เพราะการปกครองทางอ้อมของฝรั่งเศสมีความเช้ม วงศดกดขันมาก จึงได้รับการต่อต้านจากชาวแօฟริกันพื้นเมือง และชาวแօฟริกันที่โอนสัญชาติ เป็นฝรั่งเศสแล้ว

2. ในระยะแรกๆ ที่แօฟริกาอยู่ภายใต้การปกครองของชาวดั่งชาติ ชาวแօฟริกาทำ การต่อต้านการปกครองของชาวดั่งชาติทุกรูปแบบ ชาวแօฟริกันจำนวนมากจึงถูกทำร้ายถึงชีวิต และอีกจำนวนมากถูกจับเป็นทาส ส่งไปขายยังต่างทวีป เมื่อชาวแօฟริกันบางพวงยอมรับการ ปกครองของชาวดั่งชาติ ชาวแօฟริกันพวงนั้นก็เริ่มมีชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น ในขณะที่ชาว แօฟริกันอีกเป็นจำนวนมาก ยังทำการต่อต้านชาวดั่งชาติอย่างเงียบๆ เช่นการจัดตั้งคริสตจักร แห่งเอธิโอเปีย การจัดตั้งขบวนการต่อต้านการแบ่งแยกผิว แล้วค่อยๆ รวมตัวกันทางการเมือง ในรูปแบบ แพน-แօฟริกา จนสามารถจัดตั้งเป็น องค์การสหภาพแօฟริกา

3. ปัจจัยต่างๆ ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนในประเทศยังไม่เจริญสามารถมีความเป็นอิสุอย่างสมบูรณ์ คือ 1. การศึกษา 2. การวางแผนทางสังคม 3. ความเสียสละเพื่อส่วนรวม

กิจกรรมการเรียนบทที่ 3

1. ให้นักศึกษาอธิบายถึงรูปแบบการปกครองทางอ้อมของฝรั่งเศส (สถาบันรัฐบาลท้องถิ่น) ว่ามีรูปแบบอย่างไร
2. ให้นักศึกษาอธิบายถึงความก้าวหน้าของบวนการต่อสู้เพื่อเอกราชของชาวแอฟริกัน ว่ามีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร
3. ให้นักศึกษาอธิบายถึงสาเหตุต่างๆ ที่ทำให้ชาวแอฟริกันรวมตัวกันจัดตั้งบวนการต่อสู้เพื่อเอกราช